

บทบรรณาธิการ

ก่อนอื่นต้องขอสวัสดิ์ท่านผู้อ่านและท่านผู้เขียนบทความของวารสารมนุษยศาสตร์สารทุกท่าน ฉบับนี้เป็นฉบับแรกที่ผมเข้ามาทำหน้าที่ดูแลเป็นบรรณาธิการ ต่อจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร ทางผมต้องขอขอบคุณท่านอดีตบรรณาธิการและกองบรรณาธิการชุดก่อน ที่ได้ทำหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยมในการรักษามาตรฐานวารสาร “มนุษยศาสตร์สาร” ให้อยู่ในฐานะข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับของวงวิชาการในประเทศไทย และหวังว่าในอนาคต “ไม้” ที่ถูกส่งต่อมาให้ผม จะยังมีความแข็งแรงและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น หากท่านผู้อ่านและผู้เขียนมีติชมหรือข้อเสนอแนะประการใด สามารถส่งข้อความมาแจ้งให้ทางผู้จัดการวารสารตามอีเมลของวารสารได้ ผมและทีมงานผู้จัดทำยินดีรับฟังเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป

ในช่วงหลายปีมานี้ มีการพูดคุยกันอยู่ค่อนข้างหนาหูในวงวิชาการและภาครัฐว่าถึงเวลาแล้วที่มหาวิทยาลัยไทยจะต้องปรับตัวเพื่อตอบรับกับโครงสร้างการผลิตของประเทศและของโลกที่กำลังจะเปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการที่ทุกภาคส่วนหันไปให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ คำถามที่ทางคณะมักจะได้นิยามเสมอคือ “มนุษยศาสตร์” (ซึ่งเดิมทีเป็นการเรียนในวิชาต่างๆเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์) จะยืนอยู่ตรงไหน หรือจะมีบทบาทอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้คนในแวดวงธุรกิจหลายรายแสดงความเป็นห่วงว่ามนุษยศาสตร์ (โดยเฉพาะกลุ่มวิชาภาษา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม) จะ “ไปรอด” ไหม ในยุคสมัยที่อินเทอร์เน็ตและปัญญาประดิษฐ์สามารถให้ความช่วยเหลือเราได้ดีพอๆกับ (หรือมากกว่า?) การเรียนในห้องเรียน

ในความคิดของผมเองนั้น ผมไม่ค่อยจะเป็นห่วงเท่าไรนัก อันที่จริงในยุคสมัยปัจจุบันที่ปัญญาประดิษฐ์เริ่มมีบทบาทกับชีวิตประจำวันเรามากขึ้นๆ มนุษยศาสตร์ยังเป็นวิชาที่สำคัญในการสร้างความเข้าใจความเป็นมนุษย์ในแบบใหม่ ทฤษฎี ข้อมูล หรือผลวิจัยบางอย่างอาจจะต้องถูกนำมาตีฝุ่นและตั้งคำถามใหม่ในบริบทใหม่ ที่ความเป็นมนุษย์กับความเป็นเทคโนโลยียากที่จะแยกออกจากกันได้ชัดเจน และที่กล่าวมานี้ยังไม่นับสาขาวิชาบางสาขาในมนุษยศาสตร์ที่ยังกลายเป็นวิชาที่มีความสำคัญกับการพัฒนาทางเทคโนโลยี เช่น ภาษาศาสตร์ ซึ่งกลายเป็นวิชาที่มีประโยชน์กับการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ หรือวิชาจิตวิทยา

ที่มีบทบาทอย่างมากในการศึกษาจิตและใจของผู้คนที่ใช้เทคโนโลยีต่างๆ หรือวิชาปรัชญา กำลังเข้าไปมีบทบาทในการอธิบายเรื่องจริยธรรมของการใช้เทคโนโลยี กล่าวโดยสรุปก็คือ “มนุษยศาสตร์” มีภาระกิจที่สำคัญยิ่งไปมากกว่าเดิมในสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเลข “1 และ 0” และปัญญาประดิษฐ์

ในบทบรรณาธิการฉบับนี้ ผมต้องขออนุญาตไม่สรุปว่าบทความที่อยู่ในวารสารฉบับนี้คืออะไรบ้างเนื่องจากพื้นที่มีจำกัด และผมก็อยากจะเล่าถึงความคิดของผมเกี่ยวกับงานวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ในปัจจุบันและอนาคตมากกว่า เพื่อว่าจะสามารถไปจุดประกายผู้อ่านได้ ลองนึกถึงโจทย์วิจัยสนุกๆ และมีความท้าทายกับการเปลี่ยนของสังคมและการเรียนการสอนวิชาด้านมนุษยศาสตร์

ขอให้ท่านผู้อ่านพบแต่ความสุขความเจริญ และมีจิตใจผ่องใส สวัสดียปีใหม่ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พศุตม์ ลาคูชะ
บรรณาธิการ

“มนุษยศาสตร์สาร”

วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Journal of Human Sciences, Faculty of Humanities, Chiang Mai University.

เจ้าของ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ครอบคลุมเนื้อหาที่มีคุณภาพทางด้านมนุษยศาสตร์
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตลอดจนเทคนิคการวิจัยใหม่ๆ ด้านมนุษยศาสตร์

มาตรฐานของวารสาร

ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวารสารวิชาการกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่ สกอ. และ สกว. กำหนด โดยกองบรรณาธิการ ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอกที่มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง มาจากสถาบันภายนอกเป็นส่วนใหญ่และมาจากสถาบันภายในส่วนหนึ่ง และมีผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องทำหน้าที่ในการพิจารณากลั่นกรองบทความอย่างน้อย 2 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เขียนจะไม่ทราบข้อมูลของกันและกัน (Double-blind peer review) และเป็นวารสารที่ออกตรงตามเวลาอย่างต่อเนื่อง ปีละ 3 ฉบับ ตามปีปฏิทิน คือ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม และฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม

นโยบายพิจารณาถ่วงน้ำหนักบทความ

1. รับพิจารณาบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยขอบเขตเนื้อหาทางวิชาการของมนุษยศาสตร์สาร จะครอบคลุมเนื้อหาทางด้านมนุษยศาสตร์ ในสาขาวิชาภาษาวรรณกรรม ปรัชญา ศาสนา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม บรรณารักษศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ จิตวิทยา บ้านและชุมชน การพัฒนาชุมชน และการท่องเที่ยว โดยรับบทความวิจัย (Research articles) บทความวิชาการ (Academic articles) บทความปริทัศน์ (Review articles) และ บทวิจารณ์หนังสือ (Book review) ภายใต้เงื่อนไขที่จะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร เอกสารการประชุม หรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน (ยกเว้นรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์) และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่น
2. บทความที่รับพิจารณาตีพิมพ์ต้องผ่านการถ่วงน้ำหนักจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ
3. ผู้เขียนต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กองบรรณาธิการวารสารกำหนด และยินยอมให้บรรณาธิการแก้ไขบทความเพื่อความสมบูรณ์ได้ในขั้นตอนสุดท้ายก่อนเผยแพร่

กระบวนการพิจารณาถ่วงน้ำหนักบทความ

บทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์จะต้องผ่านกระบวนการพิจารณาจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) ดังนี้

1. ผู้เขียนลงทะเบียนเพื่อใช้งานระบบ Thaijo 2.0 และส่งบทความทางออนไลน์ผ่านระบบที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JHUMANS/submission> พร้อมทั้งส่ง “แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์” มาตามที่อยู่ด้านล่างดังนี้

กองบรรณาธิการมนุษยศาสตร์สาร

งานบริหารงานวิจัย บริการวิชาการ และวิเทศสัมพันธ์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-943219, 053-942345 โทรสาร 053-217148

2. เมื่อกองบรรณาธิการได้รับบทความเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้เขียนทราบโดยทันที

3. กองบรรณาธิการจะดำเนินการตรวจสอบบทความที่ได้รับว่าอยู่ในขอบเขตเนื้อหาวารสารหรือไม่ รวมถึงคุณภาพทางวิชาการและประโยชน์ ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในเบื้องต้น และจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เขียนทราบภายใน 15 วัน

4. ถ้าผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากกองบรรณาธิการ ขอให้ผู้เขียนชำระเงินค่าตีพิมพ์ผ่านทาง บัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ 667-406368-0 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และส่งหลักฐานการโอนเงินมายังกองบรรณาธิการ ที่ Email: humanjournal@cmu.ac.th ([ประกาศอัตราค่าบริการตีพิมพ์](#))

5. หลังจากกองบรรณาธิการได้รับหลักฐานการชำระค่าตีพิมพ์บทความแล้ว กองบรรณาธิการจะดำเนินการส่งบทความเพื่อกลั่นกรองต่อไป โดยจะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 2 ท่าน ประเมินคุณภาพของบทความว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมจะลงตีพิมพ์หรือไม่ ซึ่งกระบวนการกลั่นกรองนี้ทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เขียนจะไม่ทราบข้อมูลซึ่งกันและกัน (Double-blind peer review) โดยใช้เวลาพิจารณาประมาณ 45 วัน

6. เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความแล้ว กองบรรณาธิการจะตัดสินใจพิจารณาโดยอิงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิว่าบทความนั้นๆ ควรนำลงตีพิมพ์ หรือควรส่งให้ผู้เขียนแก้ไขก่อนส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินอีกครั้ง หรือปฏิเสธการตีพิมพ์ และจะแจ้งผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เขียนรับทราบ ภายในระยะเวลา 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับผลการพิจารณา โดยผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวถือเป็นที่สุด

สถานที่ติดต่อ

กองบรรณาธิการมนุษยศาสตร์สาร
งานบริหารงานวิจัย บริการวิชาการ และวิเทศสัมพันธ์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 053-943219, 053-942345 โทรสาร 053-217148
E-Mail: humanjournal@cmu.ac.th
Website: <http://journal.human.cmu.ac.th>
Thaijo: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JHUMANS/index>

ISSN (Print): 1513-461x

E-ISSN (Online): 2630-0370

สงวนลิขสิทธิ์โดย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เนื้อหา ผลการศึกษา ข้อความ การอ้างอิง และความคิดเห็นที่ปรากฏในแต่ละบทความ
ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงฝ่ายเดียว
บรรณาธิการและผู้พิมพ์ไม่ต้องรับผิดชอบ

กองบรรณาธิการ “มนุษยศาสตร์สาร”

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวี จันทรส่อง

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พศุทธิ์ ลาสุขะ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กองบรรณาธิการภายใน

ศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมิทธิไกร

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศาสตราจารย์ ดร.อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศาสตราจารย์สุพรรณิ ปันมณี

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ สลัดยะนันท์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จณิษฐ์ เพื่องฟู

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กองบรรณาธิการภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร. ณฐพงศ์ จิตรนิรัตน์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร.ดารินทร์ ประดิษฐ์ทัศน์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วิระ สมบูรณ์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คารินา โชติทวี

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ เผือกสม

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล

วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศยามล เอกะกุลนันต์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ เศรษฐมาลินี

วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภิญญพันธุ์ พจนะลาวัณย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศ วศินานนท์

คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ผู้จัดการวารสาร

นายจารุเดช เขตเจริญ

พนักงานปฏิบัติงาน งานบริหารงานวิจัย

บริการวิชาการและวิเทศสัมพันธ์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารบัญ

	หน้า
บทบรรณาธิการ	1
“แผนภูมิสวรรค์” (天干地支) กับการถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านคำทำนาย เกรียงไกร กองแสง และ สุภาวดี ยาคี	11
จิตวิญญาณในที่ทำงาน: ปัจจัยสู่ความยึดมั่นผูกพันของพนักงาน และสุขภาวะในการทำงาน ธิปฎพนธ์ ยัมประเสริฐ / มานพ ชูนิล และ ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร	46
หน่วยสร้างกริยาเรียงในวรรณกรรมคร่าวขอ ปิ่นอนงค์ อำปะละ และ สิริมาศ แก้วกันทา	75
A Corpus-Based Study of Attitudes towards the Incident of the Thai Cave Boys Piyapong Laosrattanachai & Siriporn Panyametheekul	97
การเพิ่มประสิทธิภาพองค์ประกอบของโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นพพร บัวอินทร์ และ ณฐา เศวตนรากุล	125

หน้า

ผลการอบรมหลักสูตรจิตบำบัดเด็กสำหรับนักจิตวิทยาในโรงพยาบาลชุมชน	151
แสงเดือน ยอดอัญมณีวงศ์ / ดร.มี จันทร์หล้า และ เสาวรส แก้วหิรัญ	
ความสุขของผู้ป่วย: ความหมายจากการทำงาน	174
ผ่องนภา คิดทา และ ชีรวรรณ ชีระพงษ์	
ขีดความสามารถในการรองรับด้านจิตวิทยาของแหล่งท่องเที่ยว	200
ในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	
วราภรณ์ ดวงแสง	
คำแนะนำในการจัดทำต้นฉบับบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในมนุษยศาสตร์สาร	235